

DECIZIE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Galina Stratulat, Iurie Bejenaru,

examinînd recursul declarat de avocatul Ivan Turceac în interesele recurentei
Fîrfa-Zekovic Tatiana,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Plăcintă Eduard
împotriva Tatiane Fîrfa - Zekovic și Fîrfa Ana privind încasarea datoriei, precum și
cererea reconvențională a Tatiane Fîrfa - Zekovic împotriva lui Plăcintă Eduard
privind declararea nulității recipisei,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 18 martie 2016, prin care nu s-a
dat curs cererii de apel depusă de Fîrfa-Zekovic Tatiana acordîndu-i-se termen
pentru depunerea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat,

c o n s t a t ă

La data de 13 aprilie 2014 Plăcintă Eduard a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Tatiane Fîrfa - Zekovic și Fîrfa Ana privind încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 04.02.2012 a încheiat cu pîrîta Fîrfa
- Zekovic Tatiana contract de împrumut, conform căruia a transmis către pîrîta suma
de 16 000 Euro pe o perioadă de pînă la 04.04.2012.

Potrivit pct. 1 și 2 a contractului, pîrîta și-a asumat obligația de a restitui banii
la expirarea termenului însă, dînsa în termenul stabilit nu și-a executat obligațiile.

La 17.06.2012 Fîrfa - Zekovic Tatiana abuzînd de relațiile de rudenie și de
încrederea reclamantului față de ea, a mai împrumutat de la el și încă o sumă de 15
000 Euro întocmind în acest sens o recipisă în prezența martorilor.

Conform recipisei pîrîta s-a obligat să-i restituie banii pînă la 15.07.2012.
Adresările reclamantului către pîrîta cu privire la restituirea banilor în mod
extrajudiciar nu s-au soldat cu succes, în vederea recuperării sumei împrumutate,
pîrîta a asigurat reclamantul că îi va transmite în proprietate automobilul de model
BMW 7451, număr de înregistrare BL DR 395 ce se afla în proprietatea sa. Însă,
ulterior, la data de 23.10.2012 pîrîta a înstrăinat automobilul mamei sale Fîrfa Ana.

La 10.01.2013 în vederea asigurării recuperării sumei scadente a fost încheiat
un contract de comodat cu Fîrfa Ana în calitate de comodant și Plăcintă Bogdan în
calitate de comodator, conform căruia Fîrfa Ana a transmis, în mod gratuit, în
folosința lui Plăcintă Bogdan automobilul de model BMW 7451 cu număr de
înregistrare BL DR 395 pe un termen de trei ani. Ulterior, automobilul în cauză a
fost ridicat din posesia lui Plăcintă Bogdan de către comodant fără nici o explicație,
astfel fiind încălcate clauzele contractului vizat.

Solicită încasarea din contul Tatianeî Fîrfa - Zekovic a sumei împrumutului în mărime de 35000 Euro, și punerea sub sechestru a bunului - a automobilului de model BMW 7451 cu număr de înregistrare BL DR 395, precum și a imobilului din s. Sadovoe, mun. Bălți.

La data de 24.12.2014 Fîrfa-Zekovic Tatiana a depus cerere reconvențională împotriva lui Plăcintă Eduard privind declararea nulității recipisei.

În motivarea cererii reconvenționale, reclamanta Fîrfa - Zekovic Tatiana a indicat că nu a împrumutat suma de 15 000 Euro de la pîrît și o oarecare recipisă în acest sens nu a eliberat. Astfel, indică, că recipisa prezentată de pîrîtul Plăcintă Eduard nu a fost semnată de ea personal, suma de 15 000 euro nu a împrumutat-o și careva sume bănești nu a primit. Astfel consideră că recipisa eliberată la data de 17.06.2012 în sumă de 15 000 euro urmează a fi declarată nulă, întrucît semnătura imputată nu i-ar aparține, prin ce, consideră dînsa, că nu este întrunit liberul ei consimțămînt.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 18 decembrie 2015 a fost scoasă de pe rol cererea reconvențională depusă de Fîrfa - Zekovic Tatiana împotriva lui Plăcintă Eduard privind declararea nulității recipisei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Bălți din 18 decembrie 2015 s-a admis parțial acțiunea.

S-a încasat de la Fîrfa - Zekovic Tatiana în beneficiul lui Plăcintă Eduard datoria în sumă de 23500 Euro sau echivalentul lor în monedă națională la momentul executării hotărîrii.

S-a încasat de la Fîrfa - Zekovic Tatiana în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 14 988, 30 lei.

La data de 18 ianuarie 2016, avocatul Ivan Turceac în interesele apelantei Fîrfa-Zekovic Tatiana a declarat apel împotriva încheierii Judecătoriei Bălți din 18 decembrie 2015 și hotărîrii Judecătoriei Bălți din 18 decembrie 2015, cerînd casarea integrală a încheierii și hotărîrii primei instanțe, cu remiterea pricinii la rejudecare în primă instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 18 martie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Fîrfa-Zekovic Tatiana.

I s-a acordat termen pentru depunerea cererii de apel motivate și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 11 241 lei pînă la data de 05 aprilie 2016, ora 09.00.

I s-a explicat Tatianeî Fîrfa – Zekovic că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate și nu va prezenta dovida de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La data de 05 aprilie 2016 Tatiana Fîrfa – Zekovic și avocatul acesteia Ivan Turceac au depus cerere de apel motivată.

La data de 06 aprilie 2016 avocatul Ivan Turceac în interesele recurenteî Fîrfa-Zekovic Tatiana, a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 18 martie 2016, solicitînd admiterea recursului, casarea parțială a încheierii recurate, cu emiterea unei noi decizii prin care recurenta să fie scutită de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel în mod eronat și greșit a constatat că apelanta Fîrfa-Zekovic Tatiana urmează să prezinte dovida de plată a

taxei de stat în sumă de 11 241 lei la depunerea cererii de apel, deoarece la depunerea acțiunii reconvenționale în litigiul dat în instanța de fond, reclamanta Fîrfa-Zekovic Tatiana, a solicitat instanței de judecată scutirea de la plata taxei de stat pe motiv de situație materială precară, prezentînd la materialele dosarului dovezile necesare (certificat precum că nu este angajată în cîmpul muncii și că a avut la întreținere pe mama pensionară).

Situația materială precară a fost deja demonstrată la depunerea acțiunii reconvenționale, și prin încheierea Judecătoriei Bălți din 12 mai 2015 s-a scutit atît reclamantul din cererea inițială, (care are o situație materială mult mai favorabilă decît a reclamantei din acțiunea reconvențională), cît și reclamantul din cererea reconvențională, creînd aparent o situație egală a părților în proces.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționînd prin decizie problema în fond.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 85 alin.(4) Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 alin.(1) Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, expres prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amîne achitarea taxei de stat.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal, în special în cazul în care justițiabilul invocă situația financiară dificilă, instanța urmează să analizeze atent circumstanțele cauzei în vederea constatării capacității acestuia de a achita taxa de stat.

Din materialele dosarului s-a stabilit că prin încheierea Curții de Apel Bălți din 18 martie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Fîrfa-Zekovic Tatiana.

I s-a acordat termen pentru depunerea cererii de apel motivate și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 11 241 lei pînă la data de 05 aprilie 2016, ora 09.00.

Colegiul notează că din materialele anexate la dosar, se învederează cu certitudine că recurenta nu este angajată în câmpul muncii, are o situație materială precară, a avut la întreținere pe mama pensionară (f.d.95-96).

Argumentele avocatului Ivan Turceac și probele prezentate în confirmarea acestora demonstrează că Fîrfa-Zekovic Tatiana este în imposibilitate de a achita taxa de stat la depunerea apelului, care este o sumă excesivă în raport cu sursele de venituri.

Așadar, instanța de recurs consideră oportun de a admite cererea avocatului Ivan Turceac și de a scuti parțial apelanta Fîrfa-Zekovic Tatiana de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

Or, neeliberarea recurenteii de la plata taxei de stat ar duce la îngrădirea accesului la un tribunal, fapt ce în consecință este o încălcare a art.6 paragraful 1 din Convenție.

În favoarea opiniei enunțate, instanța de recurs reține concluziile Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Clionov contra Republicii Moldova, unde s-a menționat că obligarea recurentului de a achita taxa de stat, atunci când el este în imposibilitate de a face acest lucru, duce la refuzul accesului la un tribunal, întrucât Curtea Supremă de Justiție este în imposibilitate de a examina dosarul.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că în unele cazuri pot fi stabilite diferite limitări, inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” sau „tribunal” (cazul Malahov contra Moldovei, § 27).

În acest sens se ține cont și de încheierea Judecătoriei Bălți din 12 mai 2015, prin care Fîrfa-Zekovic Tatiana a fost scutită parțial de la plata taxei de stat la depunerea cererii reconvenționale împotriva lui Plăcintă Eduard privind declararea nulității recipisei în sumă de 8 000 lei (f.d.102-103).

Pentru cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți din 18 decembrie 2015 Fîrfa-Zekovic Tatiana trebuia să achite taxa de stat pentru judecarea apelului în mărime de 11 241 lei.

Așadar, instanța de recurs, reieșind din circumstanțe expuse supra consideră necesar de a scuti parțial apelanta Fîrfa-Zekovic Tatiana de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 11 241 lei cu obligarea de a achita în rest taxa de stat în mărime de 5 000 lei.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Ivan Turceac în interesele recurenteii Fîrfa-Zekovic Tatiana, de a casa parțial încheierea instanței de apel și de a emite o nouă încheiere de scutire de la plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 427 lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Ivan Turceac în interesele recurenteii Fîrfa-Zekovic Tatiana.

Se casează parțial încheierea Curții de Apel Bălți din 18 martie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Plăcintă Eduard împotriva Tatianeii Fîrfa - Zekovic și Fîrfa Ana privind încasarea datoriei, precum și cererea reconvențională a Tatianeii Fîrfa - Zekovic împotriva lui Plăcintă Eduard privind

declararea nulității recipisei, și se emite o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care:

Se admite parțial cererea avocatului Ivan Turceac în interesele recurentei Fîrfa-Zekovic Tatiana cu privire la scutirea Tatianeii Fîrfa - Zekovic de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel.

Se scutește parțial Tatiana Fîrfa – Zekovic de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel împotriva încheierii și hotărârii Judecătoreii Bălți din 18 decembrie 2015.

Se obligă Tatiana Fîrfa – Zekovic să achite taxa de stat pentru depunerea cererii de apel împotriva încheierii și hotărârii Judecătoreii Bălți din 18 decembrie 2015 în mărime de 5 000 (cinci mii) lei până la prima ședință stabilită de Curtea de Apel Bălți.

În rest, încheierea Curții de Apel Bălți din 18 martie 2016, se menține.

Se restituie pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, la faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru